

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 21Cob/61/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112215986
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Božena Husárová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2014:2112215986.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v právnej veci žalobcu: MBI Marketingberatung International spol. s r.o., Jašíkova 2, Bratislava, IČO: 31 360 262, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Tomáš Kušnír, proti žalovanej: V. K., nar. XX.XX.XXXX, K. X, E., o zaplatenie 2.375,94 eur s prísl., o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 7Cb/156/2012-209 zo dňa 04.02.2014 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **zrušuje** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.375,94 eur s 8,75 % úrokom z omeškania zo žalovanej istiny od 02.08.2012 do zaplatenia a trovy konania vo výške 142,50 eur všetko do troch dní po právoplatnosti rozhodnutia s tým, že o náhrade trov konania rozhodne až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Súd prvého stupňa vo veci vykonal dokazovanie, z ktorého mal preukázané, že medzi účastníkmi konania dňa 08.07.2007 vznikol záväzkový vzťah označený ako Zmluva MBI Private Broker, predmetom ktorého bolo vykonávanie činnosti obchodného zástupcu - žalovanej pri sprostredkovaní poisťných zmlúv, zmlúv dôchodkového a stavebného sporenia medzi klientom a poskytovateľom produktu za účasti žalobcu, za ktorú činnosť vznikol žalovanej nárok na províziu za podmienok uvedených v článku VI. písm. a-n) zmluvy. Súčasťou zmluvy bola i hodnotová tabuľka Units, v ktorej bola uvedená doba ručenia žalovanej za storno jednotlivých produktov, podľa ktorej nárok žalovanej pri stornovaní zmluvy na províziu zaniká, resp. dochádza k jej zníženiu a žalovaná je povinná vyplatenú províziu vrátiť.

Zmluvu súd posúdil podľa § 652 a nasl. Obchod. zák. ako zmluvu o obchodnom zastúpení, ktorá bola žalovanou ukončená počas doby ručenia za storno, ktorú skutočnosť žalovaná nepopierala. V dôsledku ukončenia zmluvy v dobe ručenia za storno vznikla podľa článku VII písm. b) žalovanej povinnosť vrátiť vyplatené provízie, ako bolo dohodnuté v zmluve a v súlade so zmluvne dojednanými podmienkami. Súd skonštatoval, že pri stornovaní zmluvy vznikne žalobcovi nárok na celú vyplatenú províziu, i na zadržanú storno rezervu, na ktorú žalovaná poukazovala keď namietala, že žalobca si z každej provízie ponechával určitú pohyblivú čiastku práve na zabezpečenie storno rezervy pre prípad, že klient zruší zmluvu, takže v skutočnosti jej vyplatená celá provízia nikdy nebola, ale iba jej časť. K týmto námietkam súd uviedol, že žalobcovi vznikol nárok na ponechanie si storna rezervy, ale tiež na vrátenie vyplatenej časti provízie, ako vyplýva z článku VII písm. b) a článku III bod 4.2 písm. b) Prílohy VII, pričom v konaní mal súd za preukázanú prehľadmi o vyplatení provízie a storno provízie výpismi z konta, zúčtovaniami provízií a najmä výpismi z účtu, výšku reálne vyplatené provízie žalovanej, pričom žalovaná výšku vypočítanej provízie ani výšku storna provízie nikdy nenamietala hoci tak v súlade so zmluvnými podmienkami mohla vykonať. K žalovanou namietanému nesprávnemu výpočtu výšky provízie a storno provízie súd uviedol, že žalovaná svoje tvrdenia žiadnymi dôkazmi nepreukázala a žiadne nepredložila, relevantným spôsobom teda nevyvrátila ňou spochybňovaný výpočet vyplatené provízie, o ktorom iba

tvrdila že je zmanipulovaný. Obrana žalovanej súd prvého stupňa z dôvodu absencie dôkazov o takomto tvrdení nevzal do úvahy, v celom rozsahu sa stotožnil s obsahom návrhu i v ňom uvedenými žalobnými dôvodmi a žalovanú k povinnosti zaplatiť žalovanú istinu zaviazal. Súčasne súd priznal žalobcovi podľa § 369 ods. 1 Obchod. zák. aj nárok na úroky z omeškania.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podala v zákonnej lehote žalovaná odvolanie a žiadala odvolací súd, aby predmetné rozhodnutie zmenil a žalobu zamietol. V dôvodoch odvolania uviedla, že súd prvého stupňa vo veci nesprávne rozhodol, pretože vykonané dokazovanie nesprávne vyhodnotil, nezohľadnil ňou uvádzané tvrdenia a predkladané dôkazy. Zotrvávala na tvrdení, že voči žalobcovi nemá už žiadne nesplnené záväzky, žalobca si strhol celú odmenu, hoci zo zmluvy vyplýval iný spôsob konania žalobcu. Ako finančný poradca bola odmeňovaná formou provízie za sprostredkovanie uzatvorených poisťných zmlúv s klientmi, ale celá provízia jej nikdy nebola vyplatená, žalobca si ponechával určitú čiastku ako storno rezervu pre prípad, že by zmluva zo strany klienta bola vypovedaná a zrušená, preto nie je zrejmé, na základe akých skutočností sa domáha žalobca žalovaného plnenia. Vytkla prvostupňovému súdu, že sa vecou dôsledne nezaoberala a bez riadneho zistenia skutkového stavu sa stotožnil s argumentáciou žalobcu a na dôkazy, ktoré v konaní predkladala neprihliadol.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť, pretože žalovaná v odvolaní neuviedla žiadne skutočnosti, o ktorých by prvostupňový súd nerozhodol a žalobca vo svojich vyjadreniach v priebehu konania podrobne vysvetlil spôsob výpočtu dlžnej sumy ako i použitia storno rezervy.

Odvolací súd vec prejednal podľa § 212 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný a podľa § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia ústneho pojednávania o veci rozhodol, keď dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvého stupňa nie je možné potvrdiť, ani zmeniť.

Podľa názoru súdu prvého stupňa žalovaná nezvládla svoje dôkazné bremeno a nepreukázala neopodstatnenosť žalovanej istiny v spojení s tvrdením, že by nemala vyplatené provízie žalobcovi vrátiť.

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca si uplatnil nárok na zaplatenie sumy 2.375,94 eur spolu s príslušenstvom, ktorý nárok odvodzoval od zmluvy uzatvorenej podľa § 652 a násl. o obchodnom zastúpení označenej ako Zmluva MBI Private Broker a žalovanou ako sprostredkovateľkou poisťných zmlúv, zmlúv dôchodkového a stavebného sporenia medzi klientom a poskytovateľom produktu. Vzťah medzi účastníkmi konania je vzťahom obchodným, preto sa riadi režimom Obchodného zákonníka a práva a povinnosti zmluvných strán sa spravujú uzatvorenou zmluvou o obchodnom zastúpení.

Podľa § 658 ods. 1 Obchod. zák. obchodný zástupca je povinný navrhovať uzavretie obchodov alebo uzavierať obchody len s osobami, u ktorých sú predpoklady, že svoje záväzky splnia.

Podľa § 658 ods. 2 Obchod. zák. zástupca ručí za splnenie povinností treťou osobou, s ktorou navrhol zastúpenému uzavretie obchodu, alebo s ktorou v mene zastúpeného uzavrel obchod, len keď sa na to písomne zaviazal a ak dostane za prevzatie záruky osobitnú odmenu. V takom prípade sa jeho práva a povinnosti spravujú podľa ustanovení o ručení.

Zmluva uzatvorená účastníkmi v článku VII písm. b) poukazuje na hodnotovú tabuľku Units, ktorá obsahuje dobu ručenia za storno pre jednotlivé produkty, pričom všetky ustanovenia článku VII a to a-d zmluvy poukazujú na ručenie v súvislosti s nárokom Privat Brokera na províziu, resp. vzhľadom na zníženie odmeny v súvislosti s dobou ručenia za storno. Ručenie upravuje i príloha VII bod I.2 ako i hodnotová tabuľka, na ktorú poukazuje žalobca a z ktorej nárok ako dôkaz pre uplatnenie plnenia zo žaloby odvodzuje.

Odvolací súd ale konštatuje, že v zmluve, ani v jej prílohách nie je uvedené žiadne ustanovenie o vyplatení osobitnej odmeny žalovanej za prevzatie ručenia, ako vyžaduje zákon, konkrétne ust. § 658 ods. 2 Obchod. zák., zo zmluvy nevyplýva, že by účastníci zo zmluvy aplikáciu tohto ustanovenia výslovne vylúčili a súd prvého stupňa neuviedol, na základe akej právnej kvalifikácie a skutkových okolností si žalobca uplatňuje nárok na vrátenie časti vyplatennej provízie s poukazom na to, že žalovaná ručí za ukončenie alebo redukciu zmluvy zo strany klienta, či poskytovateľa. Touto skutočnosťou sa prvostupňový súd žiadnym spôsobom nevyporiadal, neuviedol, z akého dôvodu nevzal do úvahy

samotnú podstatu plnenia zo zmluvy o obchodnom zastúpení, podľa ktorej sa obchodný zástupca - žalovaná snaží vyvíjať činnosť v mene žalobcu ako zastúpeného uzavrieť určitý konkrétny typ zmluvy s treťou osobou, čím vzniká medzi klientom a obchodným zástupcom priamy zmluvný vzťah, za ktorého trvanie má žalovaná ako obchodný zástupca niesť plnú zodpovednosť a ručiť, čím žalobca preniesol na obchodného zástupcu túto zodpovednosť, čo je ale v rozpore so samotným charakterom zmluvy o obchodnom zastúpení a jeho právnou úpravou uvedenou v Obchodnom zákonníku. Nárok na províziu vzniká obchodnému zástupcovi uzavretím zmluvy s klientom, ale ak dôjde k zániku zmluvného vzťahu medzi obchodným zástupcom a žalobcom, nie je už obchodný zástupca v žiadnom vzťahu k zastúpenému a tak nemá ani možnosť ovplyvňovať trvanie zmluvného vzťahu medzi zastúpeným a klientom ako treťou osobou.

Žalobca svoj nárok uplatnil voči žalovanej titulom ručenia za storno zmlúv uzatvorených obchodným zástupcom - žalovanou a klientom a v takom prípade musí žalobca preukázať dôvodnosť tohto nároku podľa § 658 ods.2 Obchod. zák. v súvislosti s poskytnutím osobitnej odmeny za prevzatie záruky. Ak by mala žalovaná v rámci ručenia bez nároku na osobitnú odmenu niesť zodpovednosť v prípade ukončenia zmluvného vzťahu medzi klientom a žalobcom, je takáto dohoda v rozpore so zákonom, ak nebola osobitne v zmluve uvedená a účastníkmi osobitne vylúčená, z toho dôvodu je rozhodnutie prvostupňového súdu predčasné, v rozpore so skutkovými zisteniami a bez aplikácie príslušných právnych ustanovení.

Na základe uvedeného odvolací súd konštatuje, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu a nesprávneho právneho posúdenia, preto ho podľa § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušil a podľa § 221 ods. 2 O.s.p. vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, v ktorom prvostupňový súd sa musí uvedenými skutočnosťami a najmä znením zmluvy zaoberať, posúdiť ho v spojení s platnou právnou úpravou, zistiť, či a s akým obsahom vznikol ručiteľský záväzok žalovanej, k veci relevantné skutočnosti skutkovo vyhodnotiť a správne právne posúdiť a o veci opäť rozhodnúť. Súčasne v novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa i o trovách odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.)

Senátom odvolacieho súdu bolo toto rozhodnutie prijaté v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.